

Miljöhandlingsplan 2018

**Institutionen för data- och
systemvetenskap**

**Stockholms
universitet**

Fastställd av DSV:s styrelse 2018-01-25

Inledning	5
Bakgrund och organisation.....	5
Miljöpolicy för Stockholms universitet	5
DSV:s verksamhetspåverkan på miljön.....	6
Mål och planer	8
Stockholms universitet och DSV:s miljöhandlingsplan 2018.....	8

Inledning

Bakgrund och organisation

Rektor vid Stockholms universitet beslutade i mars 2009 att Stockholms universitet ska miljöcertifieras enligt miljöledningsstandarderna ISO 14001 och EMAS, i juni 2014 så blev det klart att Stockholms universitet blir miljöcertifierat. Certifieringen innebär att universitetet löpande arbetar proaktivt med miljöfrågorna för att ständigt förbättra sitt miljöarbete. I oktober 2017 så klarade universitetet omcertifieringsrevisionen med skärpa kravområden i ISO 14001.

På Stockholms universitet är alla delaktiga i miljöarbetet. Det finns även några utsedda personer som samordnar arbetet på olika nivåer i organisationen. Högst upp i miljöorganisationen finns Miljörådet, som arbetar under rektor. På områdesnämnderna/motsvarande finns det miljösamordnare som handleder och stödjer institutionernas/motsvarande miljörepresentanter. Miljörepresentanternas uppgift är att samordna, informera och leda det operativa miljöarbetet på institutionsnivå/motsvarande. Samtliga medarbetare inklusive forskarstuderande ska känna till universitetets miljöpolicy, känna till och följa universitetets gemensamma rutiner och anvisningar inom ramen för miljöledningssystemet som berör det egna arbetet.

Miljöpolicy för Stockholms universitet

För att öka den positiva miljöeffekten ska Stockholms universitet skapa medvetenhet och engagemang för miljöfrågan inom universitetsvärlden och det omgivande samhället.

Miljöpolicyen ska spegla Stockholms universitets övergripande miljövärderingar och vara vägledande för allt miljöarbete. Den ska vara enkel att förstå och innehålla åtaganden som uppfyller kraven i miljöledningsstandarderna ISO 14001 och EMAS.

Den 7 april 2016 fastställdes miljöpolicyen som är giltig till och med 1 november 2020.

I sin strävan efter ständig förbättring ska Stockholms universitet:

- Där så är möjligt arbeta efter högre krav än de rättsliga regler och minimikrav som ställs på verksamheten.
- Fortlöpande se över åtgärder för att minska naturresursanvändningen och miljöpåverkan från utsläpp till luft, mark och vatten som verksamheten direkt eller indirekt orsakar.
- Verka för att aspekter rörande miljö och hållbar utveckling vägs in i beslut där så är relevant.
- Verka för att alla medarbetare görs medvetna om innebörden av ett systematiskt miljöarbete.
- Aktivt samverka med studenter, studentkår, omgivande samhälle och andra intressenter i de avseenden där miljöfrågorna berörs och miljöarbetet kan förbättras.
- Säkerställa att tillräckliga resurser tilldelas arbetet med ständig förbättring av miljöprestanda, och att dessa resurser används på mest effektiva sätt.

DSV:s verksamhetspåverkan på miljön

Mellan oktober och december 2010 genomförde universitetet en kartläggning av direkt och indirekt miljöpåverkan och en utvärdering för att ta reda på verksamhetens betydande miljöaspekter dvs. de aktiviteter vid universitet som har eller kan ha stort påverkan på miljön.

Med hjälp av kartläggningen så DSV uppnår en indirekt positiv miljöpåverkan genom att ställa krav vid inköp och upphandling men har även möjlighet att påverka genom sin största verksamhet nämligen forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle. Den direkta negativa miljöpåverkan DSV har som institution är genom användningen av kontorsapparater och material. Andra viktiga aspekter är energianvändning, avfallshantering samt resor och transporter.

- **Forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle**
För att öka den positiva indirekta miljöpåverkan inom forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle kan DSV synliggöra vad som görs och hur man verkar inom miljö och hållbar utveckling. Detta genom att exempelvis tydligare integrera hållbarhetsfrågor i strategier för kommunikation.
- **Användning av kontorsapparater**
Användning av kontorsapparater innebär elanvändning och att stora mängder elektroniskt avfall genereras. För att minska denna miljöpåverkan är det viktigt att arbeta strategiskt med att hitta energieffektiva lösningar för driften av IT-system. Det är också viktigt att kontorsapparater innehåller minimalt med miljöfarliga ämnen och är energisnåla. Dessutom är institutionens rutiner vid användning av kontorsapparater av stor betydelse, t.ex. att använda energisparfunktioner och/eller stänga av apparaterna vid arbetsdagens slut.
- **Inköp och upphandling**
Vid upphandling och inköp är miljöpåverkan positiv och den sker indirekt genom att ställa miljökrav. Vissa miljökrav ställs redan idag men det saknas uppgifter i vilken omfattning, vilket är avgörande för att kunna ge återkoppling till medarbetare och uppnå förbättringar.
- **Kompetensutveckling för personal**
Genom att skapa medvetenhet och kunskap om hur medarbetarens arbete inverkar på miljön kan vi indirekt ha en positiv påverkan på miljön. Detta kan göras genom utbildning, anordna seminarier och kampanjer med koppling till de betydande miljöaspekterna.
- **Energianvändning**
Energianvändningen har en negativ miljöpåverkan och kan minskas genom att verksamheten arbetar mer energieffektivt. Här kan införandet av rutiner när det gäller användning av kontorsapparater och annan elektrisk utrustning vara betydelsefullt. En viktig del i arbetet för att uppnå en mer effektiv elanvändning är att rutiner för förvaltning och drift av IT-system kontinuerligt ses över. I detta ingår att upphandla kontorsapparater med låg elförbrukning.
- **Materialanvändning i kontorsverksamhet**
Materialanvändningens miljöpåverkan kan begränsas genom sparsam förbrukning, t.ex. förbrukning av kopieringspapper. Miljöpåverkan kan också begränsas genom att miljökrav ställs vid upphandling och miljöhänsyn tas vid inköp.
- **Avfallshantering**
Avfallshanteringen omfattar hanteringen av allt avfall som genereras av DSV:s verksamhet och som återvinns, destrueras eller lämnas på deponi. Hämtning av avfall samt transport till

återvinningsanläggning eller destruktion utförs av hyresvärdens upphandlade avfallsentreprenörer. För att minska avfallens miljöpåverkan behöver mängden genererat avfall minska samtidigt som det avfall som uppstår i större utsträckning ska källsorteras. Mängden källsorterat avfall kan öka genom att göra källsorteringssystemet mer tillgängligt för medarbetare, studenter och utomstående besökare. Viktigt är också att kontinuerligt informera och utbilda så att medarbetarna får bättre kunskap om hur avfallsrutinerna ser ut och var miljöstationerna är lokaliserade och skyltarna kan anpassas till källsorteringssystemet. Avfallsmängden kan även minskas genom att ställa krav på förpackningsmaterial vid inköp och upphandling.

- Resor och transporter
Stockholms universitets gemensamma resepolicy är att medarbetarna ska överväga videokonferens/webbmöte vid resor, undvika att flyga när sträckan understiger 50 mil och att välja miljötaxi när taxi används som färdmedel. Det fortsatta arbetet med att minska miljöpåverkan i samband med tjänsteresor kan vara att skaffa ytterligare rutiner vid tjänsteresor. Det är också viktigt att ge medarbetarna återkoppling i hur universitetets tjänsteresor påverka miljön negativt.
- Utsläpp till vatten
Utsläpp till vatten kommer vid användning av vatten i kök, toaletter etc. För att säkerställa minskad påverkan på vattenmiljön har också miljökrav ställts på städkemikalier och städmetoder vid upphandling av universitetets lokalvårdsentreprenörer.

Mål och planer

Stockholms universitet och DSV:s miljöhandlingsplan 2018

Stockholms universitets centrala miljöhandlingsplan för 2016 – 2017 syftar till att stegvis minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och öka dess positiva miljöpåverkan. Den centrala tvååriga miljöhandlingsplanen kommer att visa på vilka betydande miljöaspekter universitetet kommer att prioritera och fokusera på under vissa år.

Stockholms universitet miljöhandlingsplan innehåller fem målområden som är kopplade till några av de betydande miljöaspekterna.

<p>Energianvändning</p> <p>Stockholms universitets energianvändning ska inte öka per helårsanställd och helårsstudent i jämförelse med 2014 års nivå.</p> <p><i>Total energianvändning 2014: 57 769 651 kWh.</i> <i>Elanvändning per helårsanställd 2014: 7023 kWh.</i> <i>Användning av värme/kyla per helårsanställd 2014: 5739 kWh</i> <i>Elanvändning per helårsstudent 2014: 1093 kWh.</i> <i>Användning av värme/kyla per helårsstudent 2014: 893 kWh</i></p>
<p>Miljöanpassa möten</p> <p>Universitetet ska arbeta för att öka medvetenheten och kunskapen om miljöanpassade möten och transporter bland medarbetare och studenter.</p>
<p>Anskaffning</p> <p>Universitetet ska i sin anskaffning arbeta för att minimera negativ miljöpåverkan samt för att varor och tjänster ska produceras under goda sociala förhållanden.</p>
<p>Utbildning för hållbar utveckling</p> <p>Stockholms universitet ska lyfta fram hållbarhetsperspektivet i utbildningsprogram i enlighet med högskolelagen 1 kap. 5§.</p>
<p>Uppföljning av avinvesteringen i fossila bränslen</p> <p>Uppföljning av att avinvestering avseende fossila bränslen skett i enlighet med den nya placeringspolicyn.</p>
<p>Samverkan om matsvinnet</p> <p>Universitetet ska samverka med restauratörer inom universitetsområdet för att minska mängden matrester som slängs.</p>
<p>Samverkan om förpackningar</p> <p>Universitetet ska arbeta för att användningen av engångsmaterial såsom plast- och pappersförpackningar minskar samt att sorteringen av avfall från mat och dryck ökar, inom universitetsområdet.</p>

För att universitetet ska uppnå satta miljömål behöver varje institution (motsvarande) ta fram en lokal miljöhandlingsplan. Denna handlingsplan ska gälla för ett år.

Institutionsspecifika dokument ska överensstämma med innehållet i de universitetsgemensamma dokumenten. Miljörepresentant eller annan dokumentationsansvarig ska förbereda dokument för institutionsstyrelsen som fastställer dokument inom miljöledningssystemet.

I mallen för handlingsplan finns ett dokumenthuvud och åtta kolumner med olika rubriker och nedan ges en beskrivning av innehåll under varje rubrik.

Miljömål: Miljömålen ska visa vad institutionen vill uppnå under ett år för att minska verksamhetens miljöpåverkan. Målen ska vara tidsatta och detta anges med hjälp av ett slutdatum. De vanligaste miljömålen som universitetet använder är resultat- och processmål.

Aktiviteter: Under aktiviteter beskrivs vilka åtgärder som institutionen ska genomföra för att nå målen. Dessa åtgärder ska ha en deadline för när de ska vara slutförda

Ansvarig: I kolumnen ansvarig anges vem eller vilka som ska ansvara för att åtgärderna genomförs.

Resurser: Med resurser menas ekonomiska och tidsmässiga resurser. I kolumnen för resurser anges bedömd tidsåtgång och eventuella kostnader för att genomföra åtgärden. Tidsåtgången räknas på totala antalet timmar som ansvariga lägger ner.

Slutdatum: I kolumnen slutdatum anges datum för när målet ska vara uppnått.

Uppföljning: Syftet med uppföljningen är att ta reda på hur miljöarbetet fortlöper på institutionen. Den görs i regel en gång per år.

Miljöindikator: När institutionen tar fram sina miljömål är det viktigt att samtidigt fundera på om det går att mäta målen. Det vill säga kan man sätta en miljöindikator.

Åtgärdat: I kolumnen åtgärdat ska datum och en signatur skrivas för när åtgärden blivit genomförd och målet är uppfyllt. Den lokala miljöhandlingsplanen kan sedan användas som ett bevis vid miljörevision att miljöarbete pågår.

Under 2018 kommer DSV att fokusera på:

- Utbildning för hållbar utveckling
- Kompetensutveckling för personal

Diarie nr: Dnr SU 323-X.X.X-XXXX-XX	Datum (utf./rev.): 201X-XX-XX	Sida 10 (10)
Dokumentnamn: Miljöhandlingsplan för institutionen för data- och systemvetenskap		
Utfärdat av: Amos Zamora, Katja Forsberg Bresciani, Miljörepresentanter		
Godkänt av: Institutionsstyrelsen		

Målområde	Aktiviteter	Ansvarig	Resurser	Slutdatum	Uppföljning	Miljöindikator	Åtgärdat
Utbildning för hållbar utveckling	Utreda hur hållbarhetsperspektivet kan lyftas fram i kurser och program.	Stefan Möller och Andrea Andrenucci, Studierektorer Miljögruppen	40 h	2018-12-07	2018-03-01 Utredningsmöte 2018-08-31 Planeringsmöte HT 18 Presentation för lärare	2018-12-14 Resultatrapport	
Kompetensutveckling för personal	Lägga upp nyheter/tips/kurser på "anslagstavlan" och i viss mån "viktigt" i internwebben.	Amos Zamora och motsvarande, Miljörepresentanter	40 h	2018-12-21	HT 18 Säkerställa att information har gått ut	2018-12-21 Sammanställning av den information som gått ut under året samt antal kursdeltagare under året.	
	Informera personalen om resultatet av nulägesanalysen, samt om innehållet i den fastställda MHP och resultat av året som gått.	Hela miljögruppen	10 h	2018-04-28	2018-05-02 Miljöfika 2018-10-30 Miljöfika	2018-05-09 Antal närvarande 2018-11-06 Antal närvarande	
	Informera personal om miljöarbetet med hjälp av affischer.	Hela miljögruppen	5 h	2018-12-31	HT 18 Säkerställa att information har gått ut	2018-12-21 Antal affischer i loggboken	